

สารบัญ

หัวเรื่อง

หน้า

บทคัดย่อ	๑
ABSTRACT	๑
กิตติกรรมประกาศ	๑
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญแผนภาพ	๙
สารบัญภาพ	๙
สารบัญภาพภาคผนวก	๙
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
โจทย์คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
นิยมคำศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดการศึกษากระบวนการทัศน์	9
แนวคิดวัฒนธรรมกับบริบทชุมชน	38
แนวคิดระบบนิเวศ	40
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	41
แนวคิดนิเวศกรรม	45
แนวคิดเกี่ยวกับชุมชน	47

หัวเรื่อง	หน้า
แนวคิดเครื่อข่ายและสังคม	43
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้	50
แนวคิดวิถีชีวิต	57
แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง	58
แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	71
งานวิจัยในประเทศไทย	71
งานวิจัยต่างประเทศ	82
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	90
กลุ่มเป้าหมาย	90
เครื่องมือในการวิจัย	90
วิธีดำเนินการวิจัย	91
การเก็บรวบรวมข้อมูล	94
การตรวจสอบข้อมูล	94
การวิเคราะห์ข้อมูล	95
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	99
ผลการศึกษาปริบันพันที่	100
ผลการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์	118
การถ่ายทอดการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์	147
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	152
สรุปผลการวิจัย	152
อภิปรายผล	162
ข้อเสนอแนะ	167
บรรณานุกรม	169

หัวเรื่อง

หน้า

ภาคผนวก	181
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ	182
ภาคผนวก ข รายนามผู้ให้ข้อมูล (Key informant)	195
ภาคผนวก ค เครื่องมือการวิจัย	200
ภาคผนวก ง ภาพกิจกรรม	215
ประวัติผู้วิจัย	244

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ขั้นตอนการวิจัย	96
2 ศึกษาระบวนทัศน์กสิกรรม (ก่อน พ.ศ. 2507)	105
3 เปรียบเทียบสภาพการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ชุมชนม้านก่อนนี้อย	110
4 เปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อวิถีการผลิต 3 กระบวนการทัศน์	116
5 เปรียบเทียบวิถีการผลิตและวิถีชีวิต กระบวนการทัศน์ทั้ง 3 ยุค (บรรยายตาราง)	123
6 สรุปสำคัญเหตุการณ์ที่สำคัญของชุมชน	125
7 ปฏิทินแสดงวิถีการผลิต กระบวนการทัศน์ไทยบ้าน ของชุมชนม้านก่อนนี้อย	127
8 ปฏิทินการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ไทยบ้าน สู่กระบวนการทัศน์กสิกรรมไทยบ้าน ..	131
9 ปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้องกับวิถีการผลิต กระบวนการการผลิต วิถีชีวิต ในแต่ละครัวเรือน (8 ราย)	138
10 เปรียบเทียบการปููกพื้นระบบกสิกรรมไทยบ้าน 4 รูปแบบ ของเกษตร ต้นแบบ 8 ราย	141

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ หน้า

1 กรอบแนวคิดการวิจัย	8
2 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	65
3 ปัจจัยของระบบนิเวศน์ทึ้ง 3 ระบบ	110
4 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการทัศน์คติไทยบ้าน	129
5 รูปแบบการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์คติกรรมไทยบ้าน 6 ขั้นตอน	151

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 ปั้นหยาหน้าท่อแม	102
2 ปั้นหยาภัยแส้ง	103

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญภาคผนวก

ภาคผนวกที่	หน้า
1 ขอบเขตพื้นที่ของตำบลท่าสองคอน	209
2 แผนที่ทางสังคม	181
3 วิเคราะห์จากการสำรวจข้อมูลชุมชน	185
4 กลุ่มอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนในอดีต	187
5 แผนผังเครือญาติในอดีต	186
6 แผนผังเครือญาติปัจจุบัน	188
7 ศึกษาปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่	216
8 ศึกษาปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่	216
9 กระบวนการทัศน์กสิกรรม	217
10 กระบวนการทัศน์กสิกรรม	217
11 กระบวนการทัศน์ไทยบ้าน	218
12 วิถีชีวิตริมแม่น้ำ	218
13 กระบวนการทัศน์ไทยบ้าน	219
14 วิถีชีวิตริมแม่น้ำ	219
15 กระบวนการทัศน์ไทยบ้าน	220
16 อบรมสัมมนา	220
17 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ไทยบ้าน	221
18 ร่วมปรึกษาปัญหา	221
19 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์กสิกรรมไทยบ้าน	222
20 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์	222
21 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์กสิกรรมไทยบ้าน	223
22 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์	223
23 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์กสิกรรมไทยบ้าน	224
24 แผนผังกระบวนการทัศน์กสิกรรมไทยบ้าน	224

ภาคภาคผนวกที่	หน้า
25 ผลผลิต	225
26 อุปกรณ์ทุ่นแรง	225
27 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์กสิกรรมไทยบ้าน	226
28 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์	226
29 การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์กสิกรรมไทยบ้าน	227
30 เกษตรกรรมต้นแบบ	227
31 ผลการศึกษาการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์กสิกรรมไทยบ้านเกษตรกรรมต้นแบบ	228
32 เกษตรกรรมต้นแบบ	228
33 ผลการศึกษาการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์กสิกรรมไทยบ้าน	229
34 เกษตรกรรมต้นแบบ	229
35 การสอนทางกลุ่ม	230
36 สัมภาษณ์เชิงลึก	230
37 การถ่ายทอดรูปแบบกระบวนการทัศน์กสิกรรมไทยบ้าน	231
38 สัมภาษณ์เชิงลึก	231
39 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายใน ภายนอก	232
40 แลกเปลี่ยนประสบการณ์	232
41 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายใน	233
42 พื้นที่ทำการทำกสิกรรม	233
43 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายนอก	234
44 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	234
45 การประชาสัมพันธ์ภายใน	235
46 การประชาสัมพันธ์	235
47 ถ่ายทอดความรู้เรื่องสื้อ โทรทัศน์ TNN	236
48 การประชาสัมพันธ์ภายนอก	236
49 การประชาสัมพันธ์ภายนอก	237
50 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายนอก	237
51 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	238

ภาคภาคผนวกที่
หน้า

52	ประชุมสัมมนา	238
53	การนำเสนอผลงาน	239
54	ผู้เชี่ยวชาญติดตามผลการดำเนินงาน	239
55	ศึกษาดูงาน	240
56	แลกเปลี่ยนเรียนรู้	240
57	การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	241
58	การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	241
59	ศึกษาดูงาน	242
60	เรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ	242
61	สัมมนาகลุ่ม	243
62	ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล	243

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY